

Com s'hauria d'aixecar el secret del CNI sobre l'imam de Ripoll?

La llei franquista que regula la informació classificada de l'Estat no s'ha canviat pel bloqueig de PP i PSOE i no estableix cap termini concret perquè aquells assumptes confidencials deixin de ser-ho

Pedro Sánchez a la Moncloa, en una imatge d'arxiu | Europa Press

L'excomissari **José Manuel Villarejo** diu que té proves que acrediten els vincles del **Centre Nacional d'Intel·ligència (CNI)** amb l'**atemptat de Barcelona** del 17 d'agost de 2017. Aquestes proves, però, són informació secreta de l'Estat que serà confidencial per sempre. Per sempre? Sí. Així ho estableix la **lleï de secrets oficials**, una llei franquista de 1968 que no s'ha modificat mai -els diferents governs del PP i el PSOE ho han impedit sistemàticament- i que, a diferència del que passa en altres països, no posa un termini concret en què la informació classificada es desclassifiqui automàticament. A dia d'avui, només el **govern espanyol** pot ordenar desclassificar una informació secreta. Sense voluntat política per fer-ho, tot allò que l'Estat sap sobre l'imam de Ripoll, **Abdelbaki Es Satty**, es guardarà amb pany i clau per sempre més.

Va ser menys d'un minut i gairebé de passada, però Villarejo va deixar anar dimarts a l'**Audiència Nacional** unes acusacions greus que assenyalaven els vincles de l'exdirector del CNI **Félix Sanz Roldán** amb els atemptats del 17-A. El comissari jubilat de la Policia Nacional, en el marc del judici contra ell pel cas Tàndem, va dir que l'atac havia estat un "greu error" de Sanz Roldán, que no va calcular bé les conseqüències de fer un "**petit ensurt**" a Catalunya quan faltaven poques setmanes pel referèndum de l'1-O. Villarejo, com ha estat habitual en tota la seva declaració, va llançar les acusacions sense proves concretes, però el cert és també que fins ara no

hi ha hagut voluntat real, ni política ni judicial, d'arribar al fons de la qüestió i confirmar o desmentir el paper del CNI en l'atemptat, que va deixar 17 morts.

L'excomissari, que s'enfronta a 109 anys de presó i té una guerra oberta de fa temps amb Sanz Roldán, ja va parlar dels serveis secrets i l'atemptat fa un any, en un altre judici. En aquella ocasió va dir que el CNI tenia informacions que apuntaven a un atac a Barcelona, però no en va fer cas perquè no va considerar fiable la font. No va anar més enllà. Aquest dimecres, ha matisat les seves paraules, si bé ha insistit en els vincles del CNI amb l'atemptat. Es volia, ha dit, generar "sensació de risc" a Catalunya i la necessitat de "protecció" de l'Estat, no pas provocar un atemptat. I les proves? "**Si volen proves, vagin als meus arxius**", ha dit. El problema és que aquest alguns d'aquests arxius s'han declarat secrets i, per tant, secrets, a no ser que el govern espanyol decideixi el contrari. L'excomissari ha dit que autoritza que "s'alliberin".

"Desclassificar informació depèn del govern espanyol", assenyala a **NacióDigital** el periodista **Fernando Rueda**, expert en espionatge espanyol i autor de diversos llibres sobre el CNI. Tot allò que fa referència a noms, fets o situacions relacionades amb els serveis secrets de l'Estat és considerat informació secreta i, per tant, no es pot fer pública. Les proves que assegura Villarejo que té per acreditar els vincles del CNI amb l'atemptat de Barcelona són, doncs, material classificat. D'acord amb l'actual llei espanyola, no es desclassificarà mai si no ho vol l'autoritat competent, en aquest cas el govern espanyol que ara presideix **Pedro Sánchez**. "Ara com ara, els secrets d'estat són eters", constata Rueda. La Moncloa ha esquivat les paraules de Villarejo. Només la delegada del govern espanyol a Catalunya, **Teresa Cunillera**, ha demanat "no fer el joc" a l'excomissari.

Una llei de secrets "anòmala"

Qüestions com la **Guerra Civil**, els **GAL** o els **atemptats de l'11 de març** a Madrid són secretes. "La llei de secrets oficials condemna al secret etern, és una llei anòmala que no estableix terminis de desclassificació", apunta el periodista **Rafael Fraguas**, expert en la qüestió i autor d'una tesi doctoral sobre els secrets d'Estat. Hi ha alguns precedents en què el govern espanyol ha acordat desclassificar algunes informacions, com ara determinades carpetes relacionades amb els atemptats de l'11-M. "La legislació en relació als secrets oficials no ha avançat, al contrari", assenyala Fraguas, que veu també una relació entre el secret i la desmemòria. "Com més secret, menys memòria. El secret d'estat pot portar a pensar que hi ha un estat secret i incontrolable", apunta.

[noticiadiari]2/229155[/noticiadiari]

El PP i el PSOE han bloquejat sistemàticament les reformes de la llei i Espanya encara funciona amb una llei franquista, a la qual se li han fet alguns matisos. Hi ha hagut diversos intents de reformar la llei, sovint a instàncies del **PNB**, que sempre han topat amb el bloqueig dels principals partits de l'Estat. Segons informava *El País* a finals de l'any passat, l'**esborrany** que treballa el govern espanyol preveu quatre nivells de protecció (alt secret, secret, confidencial i restringir) a diferència dels dos que estableix la llei actual (secret i reservat). El primer grau de protecció fa referència a aquella informació que causaria un dany "extraordinàriament greu"; el segon, un dany greu; el tercer, que perjudicaria els interessos de l'Estat i el quart, que seria "desfavorable".

A dia d'avui, només el govern espanyol pot decidir classificar una informació. Amb l'esborrany, hi hauria més titulars que podrien convertir una informació en confidencial. És significatiu també que s'establirien terminis de **desclassificació**. Sempre segons *El País*, les informacions considerades d'"alt secret" es desclassificarien passats 50 anys prorrogables deu anys més, mentre que les de menor importància serien públiques en menys de cinc anys. La llei actual fa que la classificació del secret tingui un caràcter indefinit. Pel que fa a la competència per desclassificar informacions, la llei actual diu que ho pot fer aquell òrgan que la classifica, és a dir, el govern espanyol. L'esborrany que treballa l'executiu estatal no descarta crear un òrgan específic encarregat d'aquesta qüestió. Sigui com sigui, encara no hi ha res tancat. Mentrestant, els secrets continuaran sent secrets.

[noticiadiari]2/229171[/noticiadiari]

